

Bovenmodaal

Nu de analoge synthesizer in een tweede renaissance is beland (waarbij ditmaal echt teruggegrepen wordt naar hoe het allemaal ooit begon), is de eerste renaissance van de digitale synthesizer inmiddels ook een feit. De Modal 002 van Modal Electronics is hier een fraai voorbeeld van.

door Allard Krijger > allard@interface.nl

INFO

- **prijs incl.:** € 4.565,50
- **distributie:** Vintek
- **internet:** www.vintek.nl, www.modalelectronics.com

Ook de al eerder besproken Modor Music NF1 (zie Interface 192) en natuurlijk de opkomst van digitale oscillators in het eurorack-formaat vallen in bovengenoemde categorie. Maar dit artikel is gewijd aan de Modal 002, die je grofweg kunt omschrijven als een moderne PPG Wave, zonder dat de Modal 002 de bedoeling heeft deze precies na te doen.

Uitgesproken digitaal

De Modal 002 is over het algemeen vrij traditioneel opgebouwd: twee oscillators gaan door een filter, een versterker en dan via de uitgangen naar buiten. De numerically controlled oscillators (nco's) zorgen voor de basisklank. 'Nco' is gewoon een andere benaming voor wat we tot nu toe 'digitale

oscillators' genoemd hebben. Hoewel het hier wellicht ook wel enig nut heeft: in een Juno@2 zitten ook dco's (digital controlled oscillators), maar die heeft slechts de standaard analoge golfvormen. De Modal 002 heeft maar liefst 55 verschillende golfvormen. Dat zijn geen wavetables, maar gewoon golfvormen waaruit je kunt kiezen. Wat dat betreft, lijkt ie dan weer meer op de Korg DWGS synths uit de jaren tachtig.

Die 55 golfvormen beginnen natuurlijk met het standaardrepertoire van driehoek, zaagtand en blokgolf. Daarna gaat het via orgelachtige golfvormen al snel de uitgesproken digitale kant op, waarbij je de PPG Wave-invloed duidelijk hoort. De Modal schaaft zich daarmee in een rijtje bijzondere synths die met name bij sounddesigners in trek zijn, zoals de Prophet VS, de Korg Wavestation, de Waldorf Wave en Blofeld, en last but not least de Ensonique Fizmo. Die laatste is qua

klank de meest avontuurlijke, en de Wavestation de meest mainstream. De Modal zit daar zo'n beetje tussenin, maar klinkt meer vintage, voor zover je dat kunt zeggen van een digitale synth. Bedenk daarbij dat de Modal alleen voor wat zijn oscillators betreft digitaal is, alles ná de nco's is helemaal analoog... Bij de PPG Wave, de Prophet VS en de Waldorf (Micro)Wave is ook het filter analoog. Bij een Microwave II en een Roland D50 is dat bijvoorbeeld niet zo.

Samenspel

De Modal 002 is een mooie verschijning: fraai ontworpen, met een opgeruimd en overzichtelijk bedieningspaneel. Voor vrijwel elke parameter is er een knop en er is een handig, niet te groot maar wel duidelijk schermje dat wat betreft informatie meespringt met de knoppen die je beroert. De

basiskleur is wit, met zwarte knoppen en rode letters. Wolkige belijningen rondom knoppen geven aan welke delen van de bediening bij elkaar horen. Al met al een mooi samenspel, dat tijdloos overkomt. Op dit moment tenminste, want je weet natuurlijk niet hoe we dat over twintig jaar ervaren.

De bediening voor de oscillators, de mixer, het filter en de envelopes zit bovenaan, en is gemakkelijk te bereiken vanuit de speelpositie in het midden. Helemaal links zitten de lfo's, helemaal rechts vind je de modulatie routing. In het onderste gedeelte, vlak bij het aanslaggevoelige toetsenbord met aftertouch, zitten de snelknoppen voor presets, het numeriek pad, het display, het datawiel en de zestien knoppen voor de sequencer. Naast het keyboard zit een joystick die nogal lijkt op het pookje van de Sequential Prophet VS, waarmee je door de oscillators kon roeren (eigenlijk een soort mixer dus). Maar van een dergelijke functie is hier niet echt sprake. Natuurlijk kun je het pookje gebruiken om het onderlinge volume van de twee oscillators te bepalen, maar de Modal 002 heeft er twee, en geen vier zoals de Prophet VS. De joystick wordt bij de Modal 002 vooral gebruikt zoals dat ook bij veel andere synths (bijvoorbeeld Korg) gebeurt, dus voor pitchbend, pitchmodulatie en filtermodulatie.

Ik weet niet of het typisch een Modal Electronics-dingetje is, maar het pookje leek verkeerd gemonteerd of geprogrammeerd. Pitch omhoog is naar je toe trekken, omlaag is van je af duwen. Ik zou dat liever over de links/rechts-as hebben, en als het dan al verticaal moet, dan precies andersom! Dus het pookje fysiek

De Modal 002 is een mooie verschijning: fraai ontworpen, met een opgeruimd en overzichtelijk bedieningspaneel

SPECIFICATIES

- 12-stemmig polyfoon
- multitimbraal
- 2 nco's met subblokgolf of kloon van de basisgolfvorm
- 55 golfvormen
- alles na de nco's volledig analoog
- 24dB/oct transistor ladderfilter
- pole sweeping van 24dB/oct via band pass naar 6dB/oct low pass
- 2 lfo's per voice
- 2 envelope generators
- 1 lfo global
- 4 key modes: Poly, Mono, Unison, Stack
- 1000 presetplaatsen (momenteel 300 ingevuld)
- 10x12 Quick geheugenbanken
- sequencer: 12 sporen, 12 rijen, 32-staps sequencer met 16 step-time editknoppen
- arpeggiator
- animator
- 5-octafs Fatar keyboard met aftertouch
- joystick (toewijsbaar) voor pitch en modulatie
- ethernetpoort voor updates en editing
- gebalanceerde/ongebalanceerde uitgangen
- ongebalanceerde ingangen (door filter en vcal)
- midi-in/uit

een kwartslag linksom draaien lost dat allemaal op, en dan is van je af modulatie en naar je toe filter.

Supervet

Hoewel ik het al even over de oscillators heb gehad, ben ik daar eigenlijk nog niet klaar mee. De twee oscillators bieden dezelfde golfvormen om uit te kiezen. Je kunt echter ook de pulsbreedtemodulatie aanzetten, waarbij er meteen een blokgolf gekozen wordt. Instant klassieke PWM-geluiden, te combineren met het brede spectrum aan klankmogelijkheden van de oscillatorgolfvormen in de andere oscillator. Ook kunnen we bij beide nog een sub-oscillator bijdraaien, naar keuze een blokgolf of dezelfde golfvorm als de oscillator zelf.

De Modal 002 is twaalfstemmig polyfoon, maar heeft verschillende play modes die bepalen hoe die twaalf stemmen (voices) gebruikt worden. Bij polyfoon is dat, euh... polyfoon. Je kunt dus een akkoord spelen met maximaal twaalf noten. Monofoon is één voice. Bij unison speel je ook monofoon, maar je kunt met de draaiknop Size kiezen hoeveel stemmen er klinken als je een toets indrukt. Met de draaiknop Spread bepaal je de onderlinge

verstemming van deze voices. Vet! De laatste keyboard mode heet Stack, en die maakt het allemaal nog een beetje interessanter. Stack is hetzelfde als Unison, maar dan polyfoon! Supervet dus. Je bent zo echter wel rap door je twaalf voices heen.

Filter

Hoewel de oscillators in dit geval smaakbepalend zijn voor de Modal 002, doet het filter zeker ook een flinke duit in het zakje. Het is volledig analoog, maar wel heel flexibel. In de basis is het een 24dB/oct-type, dat via low shelving en band pass traploos overgaat in een 1 pole-filter. Dit soort functies zijn op papier vaak interessant, maar blijken dan in de praktijk tegen te vallen. Dat is hier echter niet het geval, omdat er een slimme keuze gemaakt is voor wat het filter doet bij een bepaalde instelling – er is veel variatie en een interessant klankverloop. Dus zelfs als je van de cutoff-knop afblijft en alleen de filtermode verandert, gebeuren er al hele toffe dingen.

Maar ook al blijf je braaf in het 24dB/oct-domein, dan nog is het een prettig filter dat mooi samenwerkt met de nco's. Je kunt zo heel moderne geluiden maken, maar ook klanken die precies in het Prophet VS-en

>> PPG-domein zitten. Natuurlijk heb je niet de vloeiende Vector-synthese, of de unieke gemoduleerde Wavetable-klank, maar de sfeer zit er goed in.

Elke preset, elk geluid, elk detail klinkt authentiek, interessant, inspirerend

Wolk

Verder zijn er twee lfo's en twee envelope generators; niet overdreven veel voor een moderne synth. Het gebrek aan een derde envelope generator wordt redelijk goed opgevangen door lfo 2, omdat je die ook in Single Shot kunt zetten, waardoor je een attack/decay envelope krijgt. Broodnodig voor pitchmodulatie! Beide lfo's hebben vier golfvormen: sinus, zaagtand, blokgolf en random. De random heb ik in een patch gebruikt om door de golfvormkeuze te springen. Als je dat met lfo 2 doet die op One Shot staat, heb je elke keer als je een nieuwe noot aanslaat een andere golfvorm. Leuk, toch?

De grote hoeveelheid aan druk- en draaiknoppen maakt dat de Modal 002 vrij gemakkelijk te doorgronden is. Ook het display is daarbij behulpzaam. Ik heb wel in de handleiding moeten opzoeken hoe ik een patch moest opslaan, omdat ik het wolkje in het display niet herkende als 'opslaan'-symbool. Je zou verwachten dat dat wolkje dan voor cloud staat, maar op dit moment ben ik daar niet zeker van.

Je kunt de Modal 002 wel aansluiten op je netwerk via een ethernetkabel. Hij krijgt

dan keurig een IP-adres. Op die manier kun je het OS updaten; de Modal 002 gaat dan zelf het internet op. Er is ook een HTML5 editor waarmee je via ethernet de Modal kunt editen en bedienen. Je krijgt daar toegang toe als je Modal in je netwerk hangt, en je het IP-adres dat de Modal is toegewezen, in je browser intikt. Met wat volharding komt dan ineens die editor tevoorschijn. De vormgeving daarvan is niet heel erg fijn maar het werkt wel; zowel via een desktopcomputer als via een iPad, als het maar een browser heeft. Aan de ene kant is het een prima techniek die nu goed werkt, maar anderzijds zou ik toch ook graag een standaard sysex-editor zien en een vst-integratie voor in mijn daw.

Mooi

Tja, het is een synthesizer en dan gaat het uiteindelijk om de klank. De Modal 002 doet me qua filosofie wel een beetje denken aan de Nord Lead. Zeker in het begin was dat een heel puristisch apparaat. Een moderne versie van de analoge synth, waarmee een nieuwe trend gezet werd. Ik vind de Modal net zo'n soort stap, maar nu wat betreft digi-

tale synths. Je ziet die ideeën van digitale synths wel in virtuele synths terugkomen, vaak heel diep uitgewerkt ook, met behalve een krankzinnig aantal mogelijkheden en kansen ook een uitgebreide effectsectie die op zich al genoeg is om talloze geluiden te maken. Zoals de Waldorf Nave, om er maar eentje te noemen. De Modal 002 is veel meer basic, meer puur. En zo klinkt hij ook. Er zitten géén effecten in: wat je krijgt, is de synthesizerklank. Maar elke preset, elk geluid, elk detail klinkt authentiek, interessant, inspirerend. Of het nou om een modern geluid gaat voor in een commerciële productie of om een retrosound die spot on is: alles is mooi met deze synth.

Er zijn synths met diepere bassen, maar die zijn dan niet per se mooier of interessanter. Er zijn synths met meer mogelijkheden en effecten, maar dan vaak ook meer middle of the road. Dat lijkt in tegenspraak, maar in dit geval toch even niet. Ik heb genoten van de digitale belletjes, zowel lief als dreigend, van de pads, hoopvol licht en verlaten donker, van de vreemde golfvormmodulaties, brede PWM blasts, PPG brass, agressieve koude leads en verleidelijke monofone vocalsynths. Natuurlijk zitten er tussen de talrijke presets ook wel wat zeeperds, maar dat zijn er maar weinig. Verreweg de meeste geluiden zijn een eigen track waard.

Conclusie

Natuurlijk heb ik nog niet alles genoemd, waaronder de veelzijdige sequencer. Maar of die er nou wel of niet in zit, zal de beoordeling van dit instrument niet beïnvloeden. Dit is een van de interessantste hardwaresynthesizers (in het topsegment) van de laatste jaren. Natuurlijk zijn we superblij met de nieuwe Moogs en Dave Smith instrumenten. Maar Modal Electronics brengt met de Modal 002 een bekende smaak op een nieuwe en zeer overtuigende wijze terug op de markt. Een moderne, goed doordachte en fantastisch klinkende synthesizer die de klank van 2016 en daarna gaat beïnvloeden. ■

HET OORDEEL

- + • fijne klank
- + • prettige lay-out
- + • ethernet biedt interessante mogelijkheden voor de toekomst
- • vst-integratie zou leuk zijn

